

Durangoko Merinaldearen
Amankomunazgoa
Mancomunidad
de la Merindad de Durango

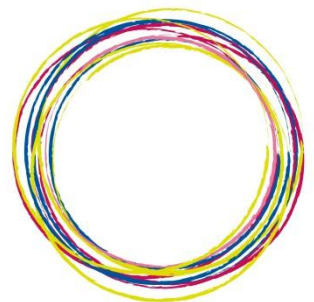
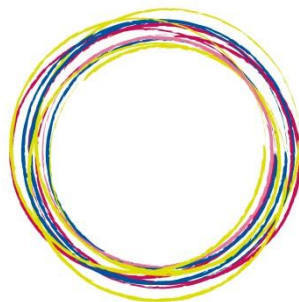
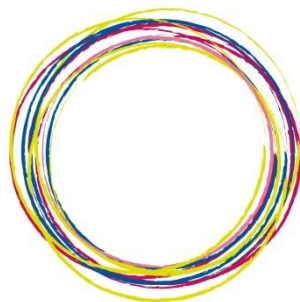
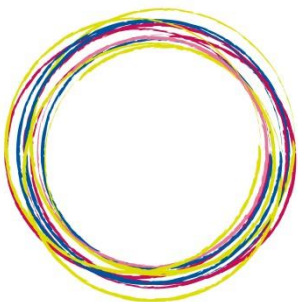
Osakidetza

BARRIALDE-GALDAKAO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA
ORGANIZACION SANITARIA INTEGRADA BARRIALDE-GALDAKAO

2023KO MEMORIA

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko
jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

AURKIBIDEA

2020KO HELBURUAK ETA EGINDAKO EKINTZAK	6
BARNE FUNTZIONAMENDUA 2020AN.....	4
PROTOKOLOAREN HARIRA 2020AN ARTATUTAKO EMAKUMEAK.....	18
SARRERA	3

1. SARRERA

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloak urte hauetan egin duen ibilbideari begiratuta, lehendik egina dagoen bidea hobetzeko ekintzak garatu eta neurriak hartu dira.

Memoria honen helburua urtean zehar landutako ekintzen eta helburuen berri ematea da; baita aurtengo ikasturtean lanerako izan dugun funtzionamenduaren berri ematea ere. Era berean, 2023an antzemandako aurrerapenen eta erronken inguruko gogoeta egiteko gunea ere eskaintzen du. Bestalde, Koordinazio Orokorreko Mahaiaren barne-gogoeta gisa eta hurrengo urteko hobekuntza arloak eta erronkak identifikatzeko tresna gisa ere balio du, betiere, plangintza hobetuz.

2023rako helburuak 2022 amaieran eta 2023 hasieran ezarritako plangintzak ezarri ditu. Plangintza horretan Emakumeen aurkako indarkeria matxistaren biktimei arreta hobia emateko erakunde arteko III. Hitzarmena onartzea aurreikusi zen. Hitzarmen hori lankidetzaren emaitza izan da, bai mahai politikoarena, bai teknikoarena, eta lotura duten gai gakoak jorratzen ditu. Dena den, aurreko urteetako ildoekin ere lanean jarraitzea erabaki zen, egindako bideari jarraituz eta, aldi berean, behar berrien aurrean adi egonez.

Urte honetan zehar aldaketak izan dira baliabideen ordezkarietan, eta beharrezkoa izan da gure helburuak egokitzea, egungo lehentasunetara egokitzeko, batez ere lehen hilabeteetan zehar. Koordinazio-mahaiak finkatu eta langile berriak mahai horien dinamikara sartu dira.

Baliabideetan emakumeak artatzean horiek igarotzen dituzten prozesuak hobeto ezagutzen jarraitzeari ere garrantzia eman diogu, korapiloak identifikatzeko eta hobetzeko proposamenak ezartzeko. Gogoeta berezia egin da egun dauden zerbitzuen eta egun ematen den erantzunaren kalitatearen gainean, baita ezartzeke dauden zerbitzu berrien aurreikuspenaren gainean ere.

Aurreko urteetan bezala, Memoria hau Koordinazio Orokorreko Mahaiak egin eta Koordinazio Teknikoko Mahaiak aztertu du Koordinazio Politikoko Mahaiari aurkeztu ahal izateko.

Koordinazio Orokorreko Mahaia

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

2. BARNE FUNTZIONAMENDUA 2023AN

II. Protokoloak erakundeen arteko koordinaziorako zenbait maila ezartzen ditu. **Instituzioen arteko koordinazioa** da nagusia, horretarako diseinatutako Koordinazio Mahaien bidez egin beharrekoa. 2023an **21 bilera** egin dituzte mahai horiek:

 KOORDINAZIO OROKORREKO MAHAIA (KOM) Parte-hartzaileak: inplikaturako udaletako berdintasun-teknikariak eta idazkaritza teknikoa.	 KOORDINAZIO TEKNIKOKO MAHAIA (KTM) Parte-hartzaileak: indarkeria jasan duten emakumeak artatzeko zerbitzuetako teknikariak, berdintasun-teknikariak eta idazkaritza teknikoa.	 KOORDINAZIO POLITIKOKO MAHAIA (KPM) Parte hartzaileak: udal desberdinetako politikariak, mankomunitateko presidentea, Ertzaintzaren eta Osakidetzaren arduradunak, berdintasun-teknikariak eta idazkaritza teknikoa.
Aldizkakotasuna: Hiru hilean behin (beharraren arabera). <i>2023ko apirilak 5 (Abadiño)</i> <i>2023ko irailak 14 (online)</i> <i>2023ko abenduak 14 (Berriz)</i> <i>2023ko abenduak 11 (Bilbo)</i>	Aldizkakotasuna: urtean lau aldiz (hiruhileko bakoitzean behin). <i>2023ko urtarrilak 27 (Durango)</i> <i>2023ko apirilak 28 (Durango)</i> <i>2023ko uztailak 7 (Durango)</i> <i>2023ko urriak 27 (Durango)</i>	Aldizkakotasuna: behin, urtearen hasieran. <i>2023ko otsailak 3 (Durango)</i>
Helburuak: Urte honetan zehar, protokoloan jasotako ekintza guztiak bultzatzera bideratuta egon dira mahai honen helburuak.	Helburuak: Arreta jaso duten emakumeen datuak partekatzea, hobetzeko arloak hautematea eta, aurren, zehazki, baliabideek emakumei arreta ematean jarraitzen duten prozedura ezagutzera ematea, baliabideen arteko koordinazioa hobetzeko, indarguneak eta hobetzeko alderdiak identifikatuz, beste gauza batzuen artean.	Helburuak: Urte osoan zehar egindako lana ezagutzea eta mahai teknikoak hartutako erabakiak baliozkotzea.

**TOKIKO KOORDINAZIOKO
MAHAIA (TKM)**

Gainera, **udal-koordinazioa** izateak duen garrantzia ere zehaztu da. Udal-sailetako profesionalek parte hartzen dute bertan, teknikariek zein politikariek, emakumeen aurkako indarkeriaren arreta, prebentzio eta jarduketa arloko funtzioak eta zuzeneko eskumenak dituztenek.

Kasu honetan, udal bakoitzean Tokiko Koordinazio Mahai bat edukitzea proposatzen da. 2021era arte, Elorriok bakarrik zuen Tokiko Mahaia. Mahai horrek bere jarduera eta logika mantentzen ditu, baina mahaiei emandako laguntzaren garrantzia indartu behar da, eta sistematik kanpo geratzen diren kasuetan sakondu.

2022an eta 2023an ahalegin handia egin da gainerako udalerrietako tokiko mahaia aktibatzeke. Abadiñon eta Durangon mahaia sendotu egin da, eragile egonkorrekin eta hiru hilean behingo bilerekin. Urtean zehar arreta jaso duten emakumeen kasu zehatzak konpontzeko saiakera egin da. Berrizeko mahaia erritmoa hartu du dagoeneko eta pausoak ematen hasi da.

Bakoitza bere testuinguruan, mahai horiek sortuz eta berriz aktibatuz, udalerriek esku-hartze zuzena egiteko aukera dute, mahai teknikoak ez bezala. Mahai horiek arreta lantzeko aukera gehiago eskaintzen dituzte. Aldiz, mahai teknikoa koordinazioan oinarritzen da. Mahai teknikoa eta tokikoa osagarriak dira.

Tokiko testuinguruak ikuspegi mikroa, zehatza eskaintzen du eta arreta egokiagoa eskaintzeko bidea da. Halaber, udalerri bakoitzaren testuinguruan erantzun instituzionala jaso duten kasuen gaineko gogoeta egiteko aukera eskaintzen da, balorazio laburra eginez, etorkizuneko egoeretarako hobetzeko arloak identifikatu ahal izateko.

Aurten, honako hauek izan dira tokiko mahaien testuinguruan egindako bilerak:

Elorrio	Abadiño	Durango	Berriz
2023/01/25	2023/01/25	2023/01/27	2023/10/24
2023/04/26	2023/04/26	2023/04/28	
2023/06/28	2023/06/28	2023/07/07	
2023/10/26	2023/10/24	2023/10/27	

3. HELBURUAK ETA 2023AN GAUZATUTAKO EKINTZAK

Protokoloaren esparruko helburuak eta egindako ekintzak helburu finkatueta eta helburu espezifikoetan bana daitezke:

<i>Helburu eta ekintza FINKATUAK</i>	<i>Helburuak eta ekintza ESPEZIFIKOAK</i>
•Urtero aldizka egiten direnak dira, eta protokoloan, urtetik urtera, ohiko prozeduran ezarrita daude.	•Abian den ikasturterako diseinatzen dira, eta ez dago urtero jorratu beharrik.

2023rako helburuak urtearen hasieran (urtarrilean) ezarritako plangintzak zehazten ditu, baina hasierako helburu batzuk aldatu edo data desberdinetan egin dira, protokoloaren beharretara egokitzeko, eta, aldi berean, ekintza berriak sartu dira. Jarraian, urtearen hasieran markatutako helburu orokorrak aurkezten dira, dagozkien aldaketekin:

- Erakundeen arteko koordinazioa hobetzea.
- Arreta-baliabideetan arreta emandako emakumeei buruzko datuak partekatzea, erakundeen erantzuna hobetzeko.
- Mahai Teknikoan parte hartzen duten pertsonen artean informazioa trukatzeko tresna bat izatea.
- Politikarientzako eta teknikarientzako prestakuntza zehatza antolatzea.
- KTMri, aldizka, indarkeria matxistari lotutako informazio erabilgarria eta eguneratua ematea.
- Urteko plangintza diseinatzea eta indarrean den urtean egindako lana ebaluatzea.
- Protokoloaren edukia zabaltzea.
- Protokoloan parte hartzen ez duten eragile garrantzitsuekin harremanak indartzea.
- Gaurkotasuneko gaiekin zerikusia duten mahaietan intereseko zenbait gogoeta sortzea.
- Indarkeria jasan duten emakumeekin lan egiten duten profesionalentzat erabilgarria izan daitekeen ingurune baliabideak ezagutzera ematea.

Hurrengo tauletan, **2023ko helburuak eta urtean zehar egin diren ekintza zehatzak** erakusten dira, baita bakoitzean parte hartu duten eragileak, egindako ekintzetatik eratorritako produktua eta ekintza bakoitzak erantzuna eman nahi izan zion Protokoloko¹ neurria ere. Gainera, xehetasunez azaltzen da ekintza bakoitza.

¹ Durangaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloak jasotzen duen jarraipenerako eta ebaluaziorako fitxa hartuko dugu kontuan, eta hala, protokoloan jasotako ekintzak zenbateraino betetzen diren ebaluatuko ditugu.

AURTEN LANDUTAKO HELBURUAK ETA EKINTZA FINKATUAK				
HELBURUAK	EKINTZAK	ERAGILEAK	DOKUMENTAZIOA/ ERATORRITAKO PRODUKTUAK	Protokoloko zer neurri erantzuten dion
1. Erakundeen arteko koordinazioa hobetzea.	- KTM, TKM eta KOMen bilerei data jartzea eta bilerak egitea.	Berdintasuneko teknikariak. Idazkaritza Teknikoa.	Bileren egutegia eta aktak.	B2.1 Erakunde arteko koordinazioa hobetzea.
2. Arreta eskaintzeko baliabideetan artatu diren emakumeei buruzko datuak partekatzea, erakundeek ematen duten erantzuna hobetzeko.	- KTMko eragileen artean informazioa partekatzeko sortutako Excel tresna hiru hilean behin betetzea. - Lauhilekoko datuei eta koordinazio eta erantzunari lotutako hobekuntzei buruzko hausnarketa KTMn. - Artatutako emakumeei buruzko urteko datuen azterketa.	KTMko profesionalak. Berdintasuneko teknikariak. Idazkaritza Teknikoa.	Excel tresna. Urtean zehar artatutako emakumeei buruzko dokumentua.	B2.1 Erakunde arteko koordinazioa hobetzea.
3. Mahai Teknikoan inplikaturako eragileen artean partekatutako tresna bat izatea, informazioa errazago trukatu ahal izateko.	- Barne webgunea urtean zehar sortzen den dokumentazioarekin elikatzea. www.durungaldeprotokoloa.org	Berdintasuneko teknikariak. Idazkaritza Teknikoa.	Barneko webgunea.	B2.1 Erakunde arteko koordinazioa hobetzea.
4. Politikarientzako eta teknikarientzako prestakuntza espezifikoa antolatzea.	- KTMri eta interesa duten beste eragile batzuei zuzendutako prestakuntza. - Politikariei zuzendutako prestakuntza.	KTMko profesionalak. Interesa duten beste eragile batzuk. Politikariak. Berdintasuneko teknikariak. Idazkaritza Teknikoa.	Aurkezpenerako Power pointa.	I1.2. Politikarientzako eta teknikarientzako prestakuntza espezifikoa antolatzea.
5. KTMri, aldizka, indarkeria matxistari lotutako informazio erabilgarria eta eguneratua ematea.	- Hilero bidaltzea indarkeria matxistari lotutako albiste eta ekitaldien buletina (11 buletin).	Berdintasuneko teknikariak. Idazkaritza Teknikoa.	Hileroko buletinak.	A1.2. Protokoloarekin lotutako baliabideak hedatzea.
6. Urteko plangintza diseinatzea eta abian den urtean egindako lana ebaluatzea.	- Urteko memoria dokumentua egitea. - Plangintza dokumentua egitea.	Berdintasuneko teknikariak. Idazkaritza Teknikoa.	Urteko memoria. Urteko plangintza.	K1.1. Protokoloaren ezarpenari lotuta, urteroko jarraipenaren txosten bat egitea.
7. Protokoloaren edukia hedatzea.	- Protokoloaren triptikoa banatzea protokolotik kanpoko eragileekin egiten diren bileretan.	Berdintasuneko teknikariak. Idazkaritza Teknikoa.	-	A1.1. Protokoloaren edukia hedatzea.

Egindako ekintzen xehetasunak:

Erakundeen arteko koordinazioa hobetzea. KTMen bilerei data jartzea eta bilerak egitea.

Gaur egun, Koordinazio Teknikoko Mahaiak lau bilera egiten ditu, hiruhileko bakoitzeko bat. Denetan **aztertzen dira dagokion hiruhilekoan artatutako emakumei buruzko datuak, eta erakundeen arteko koordinazioari buruzko informazioa trukatzeko da**. Mahai tekniko osoan kasuekin zerikusia duten gaiei buruz gogoeta egiteko gunea dago.

2022an zehar, oztopoak eta erresistentziak hauteman ziren datuak hauteman eta biltzeko garaian. Aurten, ahalegin kolaboratiboa egin da parte-hartzaile bakoitzarekin muga horiek gainditzeko. Aldi horretan zehar, bikotekide edo bikotekide ohitik harago doazen indarkeria moduak ikusarazteko ahaleginean jarri zuten fokua, eta modu egokian txertatu zituzten gure Excel tresnak, gure baliabideetara iristeko hainbat bide nabarmenduz, polizia harago.

Aurten, **Berdintasun Legearen aldaketarik esanguratsuenak** gure lanean txertatzeko aurrerapausoak eman ditugu. Emakumeen aurkako indarkeria emakumeen eta gizonen arteko berdintasunik ezaren arazo sistemiko eta unibertsalaren barruan kokatzen jarraitzen du legeak. Gainera, terminoa hedatu du eta, «emakumeen aurkako indarkeria matxista» terminoa ezarri du, bai ikuspegi kontzeptualetik, bai baliabideak egokitzeari dagokionez.

Aldaketarik adierazgarrienen artean daude legedi-aldaketara egokitzea, bikotekidearen edo bikotekide ohiaren indarkeria, familia barrukoa eta sexu-indarkeria ez ezik, emakumeen aurkako indarkeria matxistaren beste moduak ere jorratuz. Gainera, biktimek beren seme-alaben eta inguruko beste pertsona batzuen arreta jasotzeko duten eskubidea aitortu da.

Mahai teknikoko eragileak aldatu arren (erretiroa, langile-aldaketak, ordezkapenak, bajak...), aurten mahai horretako eragile berrien presentzia finkoa ezartzea lortu da. Erakundeen arteko koordinazioa indartze aldera, bilerak egin dira eta posta elektronikoko bidezko harremana ezarri da mahaiko kide berriekin, gizarte-zerbitzuetako erreferentziazko pertsonen (erreferenteak dira indarkeriaren eta arreta soziojuridikoaren arloan) eta Abadiño, Durango eta Berrizko berdintasun-teknikarien kasuan bereziki. Langileei ekintzen garapenaren berri eman zaie, eta protokoloaren zentzua eta helburuak helarazi zaizkie.

Horrez gain, harremana indartze aldera, 2023an **Andragunearekin** lotura indartzea izan da xedea. Harreman hori ezartzeko formaturik eraginkorrena definitzeko prozesuan gaude oraindik, eta aurreikusten dugu indarkeria matxistari buruzko gogoetek, oro har, trukerako aukera baliotsua eskain dezaketela. Espazioaren dinamizatzailerak Durangoko tokiko mahaian sartzea erabaki zen, prebentzioaren eta hautematearen arloan ekarpen esanguratsua egiten baitu.

Kontaktu guztiak erabat eguneratu dira, eta webgunean ere argitaratu dira.

Datuak partekatzeke jarduketak mahai teknikoetan indarra galdu duen heinean, parte-hartzaileen arteko ulermena eta koordinazioa hobetzera bideratutako espazioa zabaldu da. Kasuak hautemateko garaian prozesuen sistematizazioa lantzearen garrantzia nabarmendu da, eraginkortasuna hobetzeko, eta datuak biltzeko sistema hobetzeko, datuak mahai politikoarekin partekatzeke (ikuspegi integralagoa izate aldera) eta gizarte-zerbitzuekin lankidetzat estua izateko lan egin da, datuen bilketa egokiagoa izan dadin.

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

Dagokien erakundeetara bidaliko diren akordioak eskuratzeko ahalmena du KTMk, protokolo honetan ezarritako helburuak bete ahal izateko. Akordio horiek modu ordenatuagoan jasotzeko eta islatuta gera daitezen, **akordioen fitxa** bat sortu dugu. Akta bakoitza onartu ondoren betetzen da fitxa.

Helburua beteta

Arreta eskaintzeko baliabideetan artatu diren emakumeei buruzko datuak partekatzea KTMko eragileen artean informazio sortutako Excel tresna hiru hilean behin betetzea.

KTMko kideek **Excel-tresna**² bat partekatzen dute, eta hor identifikatzen dituzte baliabideetan arreta jaso duten emakumeak. Datuak erraz eta modu didaktikoan biltzeko lan-tresna erabilgarriak dira, teknikari guztiek tresna erraz bat txerta dezaten beren jardueran, eta, hala, indarkeria jasan duten emakumeei arreta integrala, koordinatua, indibidualizatua eta kalitatezkoa berma diezaieten.

Hasieran, Ertzaintzak betetzen du Excela, eta ondoren, gainerako baliabideetakoek; jarraian, gizarte-zerbitzuek eta azkenik Osakidetzak (normalean kasu gehien jasotzen diren ordenaren arabera).

Aurten, gure ikuspegia aurretiaz identifikatutako indarkeria moten berrikuspenean oinarritu da bereziki. Helburu nagusia izan da indarkeriaren forma berriak eta aitortza txikiagoa dutenak sakonago ulertzea eta identifikatzea. Tokiko mahaietan geroz eta gehiago lantzen dira sexu-indarkeriekin lotutako kasuak, baita espazio publikoetakoak ere, batik bat jazarpen-adierazpenak. Kaleko jazarpena eta lan-jazarpena.

Aldi berean, instantzia polizialeetatik edo judizialeetatik harago doazen hainbat sarbide nabarmendu ditugu. Aitortza horrek nabarmentzen du beharrezkoa dela sarbide askotarikoagoak izatea, laguntza bilatzen duten emakumeen behar eta baldintza aldakorretara egokitzeko.

Delitu sexualen kasuetan datuen bilketa hobetzeko, kasu mota horiek eramaten dituen Ertzaintzako sailarekin hiru hiletik behin harremanetan jarriko garela adostu dugu Ertzaintzarekin. Hala, hiruhileko bakoitzaren amaieran, gertatutako kasuen gainean galdetuko diegu, eta kasu horiek mahai teknikoan jasotzen eta aztertzen hasiko gara. Berdintasun Legeak eta gure protokoloak indarkeria matxistatzat hartzen dituen datu hauek barne hartu ahal izateko urratsak dira.

Nolanahi ere, gizarte-zerbitzuek oraindik ere ez dituzte hautemandako kasu guztiak gure tresnan sartzen. Abadiñoko eta Elorrioko tokiko mahaietan aztertzen eta lantzen dira kasu horietako batzuk, baina Durangon zailagoa da, profesionalagoak direlako eta kasuak ere askoz gehiago direlako. Hortaz, salaketarik ez jartzea erabakitzen duten kasu batzuk bidean geratzen zaizkigu. Mahai tekniko batean baino gehiagotan atera da gai hori, eta ahalegina egingo dugu alderdi hori hobetzeko.

²Arreta jaso duten emakumeen inzialak biltzen ditu Excelak datuak lagatzen direnean, hala, jakin daiteke ea emakumeek protokolo baliabideetan arreta jaso duten.

Tresna hori gainerako baliabideetara iristen ez diren kasuak, gorabehera zehatzak, zailtasunak eta kasuen espezifikotasunak eta abar hautemateko abiapuntua da. Hortik abiatuta, erantzuna emateko eta hobetzeko ekintzak zehazteko saiakera egiten da.

Bildutako datuekin, urte amaieran, arreta jaso duten emakumeen datuei buruzko dokumentu bat prestatzen da (datuen azterketa estatistikoa) eta urteko memoriari eranstean zaio.

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduerak eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

Egun indarkeria jasaten duten emakumeak artatzen dituzten eragileak informazioa sistematizatzeko ariketa bat egiten ari dira, indarkeria kuantifikatzeko eta instituzioetatik egiten den prebentzioa eta arretoa hobetzen laguntzeko patroiak irudikatzeko.

Helburua beteta

Tresna partekatua izatea. Barne-webgunea urtean zehar sortzen den dokumentazioarekin elikatzea. www.durungaldeprotokoloa.org

KTM osatzen duten kideentzako barne-erabilerarako web-espazio honek aukera ematen du prozesuan zehar sortzen diren **dokumentu** guztiak bertara iraultzeko: saioetako aktak, txostenak, jorratzen diren gaiei buruzko dokumentazio garrantzitsua eta abar.

Aurten ahalegin handia egin da gure jarduerari lotutako informazioa iraultzeaz gain, **erabiltzaile eta gako berriak** eguneratu eta sortzeko. Batetik, profil berriak sortu dira eta webguneak zer funtzio duen azaldu zaie.

Bestetik, errepasoa egin da dagoeneko protokoloaren parte aktibo ez diren kideak ezabatuz eta gakoak birbegiratu. Izan ere, aurten eragile asko aldatu dira mahai teknikoan, eta tokiko bi mahai berri sortu dira. Mahai horiek beren web-orria dute udalerriko protokoloari buruzko dokumentazioa gordetzeko. Akta eta eduki interesgarriak sortu ahala elikatu beharko da atal hau.

Halaber, eskura dagoen informazioa berrikusten da, baliabideak hainbat espaziotatik sortzen ziren gogoeten jakitun egon zitezen: dokumentuak, webinarra...

Hauek dira aurten webgunera igotako zenbait dokumenturen adibideak: bilera guztien aktak eta intereseko informazioa, esate baterako, gida Penal (genero-indarkeriaren biktimetarako zigor-prozesua).

* Material guztia barneko web-espazioan dago eskuragarri: www.durungaldeprotokoloa.org

Helburua beteta

Politikarientzako eta teknikarientzako prestakuntza zehatza antolatzea.

KTMri eta beste eragile batzuei zuzendutako prestakuntza + Politikariei zuzendutako prestakuntza.

Oso garrantzitsua da emakumeen aurkako indarkeria matxistaren inguruko trebakuntza eta prestakuntza sendoa eta espezializatua bermatzea protokoloa sinatu duen erakunde bakoitzeko profesionalentzat. Urtero bezala, aurten ere bi prestakuntza egin dira protokoloaren testuinguruan, KTMri eta KPMri zuzenduta.

Gainera, interesgarriak izan daitezkeen prestakuntza, mintegi eta jardunaldien berri eman diegu eragileei. Esaterako, emakumeen aurkako indarkeriaren biktimak artatzen dituzten profesionalen zuzendutako JABETUZ programaren berri.

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

- *KTMri (eta interesa duten beste eragile batzuei) zuzendutako prestakuntza:*

Prestakuntza mahai bakoitzaren beharretara edo interesetara, uneko berrikuntzetara edo udalerrri sinatzaileen berdintasun arloek antzematen dituzten interes berezietara egokitu behar da. Mahai teknikoarekin adostu zen emakumeen aurkako indarkeria matxista eta ziberjazarpena Emokiren bitartez jorratuko zirela.

Urrian egindako aurrez aurreko saioan, lau orduko iraupenekoan, baliabideen 20 ordezkari bakoitza gehiagok hartu dute parte. Helburu hauekin:

Halaber, aurrez jorratutako gaiaren bilketa osatua eta esanguratsua eskaini ahal izateko, indarkeria mota horri lotutako informazio garrantzitsuen eta baliabideen laburpena jasotzen duen dossierra egin dugu.

Mahai teknikoaren Formakuntza 2023

* Zer da indarkeria digitala?/¿Que es la violencia digital?

La violencia digital contra las mujeres incluye todas las formas en las que la violencia es ejercida o facilitada a través de las tecnologías de la comunicación. Incluye la difusión no consentida de imágenes o videos, la coacción y las amenazas, el bullying sexualizado y otras formas de intimidación, el acoso sexual en línea, la suplantación de identidad, el acoso en línea o el acoso a través del internet, así como el abuso psicológico y el daño económico perpetrados a través de medios digitales contra las mujeres y las niñas.

Se produce generalmente sin que haya conciencia física, la reiteración se convierte en la estrategia de invasión de la intimidad más utilizada por los acosadores. Por ejemplo, la insistencia en el envío de mensajes o las peticiones recurrentes para conseguir algo se convierte en la fórmula para acosar a la víctima. U tras la ruptura de la pareja, los observadores utilizan internet para acosar a la víctima, siendo la estrategia comunicativa utilizada el chantaje emocional, para lograr volver a mantener una relación directa con la víctima.

Internet y las redes sociales constituyen un ámbito en el que la población más joven se encuentra muy cómoda y en el que desarrolla sus capacidades y relaciones sin las limitaciones impuestas en otros ámbitos. Por ello, determinados patrones de uso de internet que pueden ser interpretados como prácticas de riesgo, tales como intercambiar información o imágenes privadas, el control por parte de la pareja a través de las redes sociales, quedar con un desconocido por internet etcétera no se perciben como un peligro, sino como algo "normal".

Podrían ser signos que indican que se está produciendo violencia digital los siguientes:

- Acosar o controlar a tu pareja usando el móvil
- Interferir en relaciones de tu pareja en internet con otras personas
- Espiar el móvil de tu pareja
- Censurar fotos que tu pareja publica y comparte en redes sociales
- Controlar lo que hace tu pareja en las redes sociales
- Exigir a tu pareja que demuestre dónde está con su geolocalización
- Obligar a tu pareja a que te envíe imágenes íntimas
- Comprometer a tu pareja para que te facilite sus datos personales
- Obligar a tu pareja a que te muestre su chat con otra persona
- Mostrar enfado por no tener siempre una respuesta inmediata online

Los roles de género existentes en la sociedad se reproducen de igual manera en las redes sociales, propiciando las situaciones de acoso online hacia las mujeres. Las jóvenes, por lo general, manifiestan que a ellas se les juzga por su comportamiento y sus relaciones mucho más que a los varones, lo que provoca una mayor probabilidad de sufrir acoso. Independientemente del tipo de acoso del que se trate, los insultos, amenazas o mensajes que reciben son la mayoría de las veces por el hecho de ser mujeres y en relación a su vida sexual o relaciones personales.

1

* Prestakuntzari buruzko dossierra eskuragarri dago barne-webean:
www.durungaldeprotokoloa.org

Helburua beteta

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

- *KPMri zuzendutako prestakuntza.*

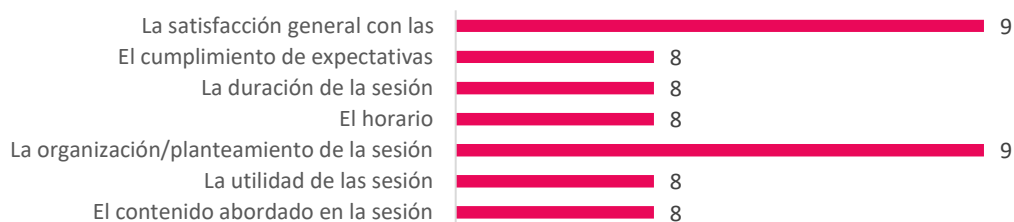
Indarkeria sexistarik gabeko bizimodu batera gerturatzeko eta indarkeria hori jasaten duten emakumeak babesteko, babes politiko sendoa eta jarraitua behar da, helburu hori lortzeko behar adinako baliabide ekonomikoak, giza baliabideak eta materialak bideratuko dituen.

Koordinazio Politikoko Mahaiak, urtero, prestakuntza jasotzen du protokoloaren aldetik. Kasu honetan, Berdintasun Lege berriak dakartzan aldaketak eta udal mailako erantzukizunak jakinarazi dizkiegu. Halaber, legea eta Durangaldeko indarkeria-protokoloa nola uztartzen diren eta erantzun instituzional egokiak zer garrantzi duen aztertu dugu.

Udaletako politikarien aldaketarekin, eduki guztien eguneraketa integrala egin da eta espazioa aurkeztu da.

Lau udal sinatzaileetako alkateak, berdintasun-teknikariak, Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateko presidentetza eta Ertzaintzako eta Osakidetzako arduradunak bertaratu dira prestakuntzara.

Prestakuntza ondo hartu zuten politikariek, eta protokoloa lantzen jarraitzeko interesa adierazi zuten:

Saioa Durangon egin zen, azaroaren 3an:

Izena	Kargua
Alazne Mendizabal	Elorrioko berdintasun-zinegotzia
Mikel Urrutia	Abadiñoako alkatea
Naiara Bidosola	Abadiñoako berdintasun-zinegotzia
Rolando Isoird	Berrizko alkatea
Carmen	Berriz berdintasun-zinegotzia
Mireia Elkoroiribe Zenikaonandia	Durangoko alkatea
Jesica Ruiz	Durangoko berdintasun-zinegotzia
Paule Sanchez Arieta-Araunabeña	Durangoko berdintasun-batzordeko presidentea
Ainara Otxorena	Mankomunitateko presidenteordea
Idoia Otaduy	Mankomunitateko presidentea
Iraia	Ikerketa Unitateko burua EI/GI lantaldeen arduraduna
Ismael Gallo	EI/GI lantaldea

Helburua beteta

Hilero bidaltzea indarkeria matxistari lotutako albiste eta ekitaldien buletina (11 buletin).

Hileroko buletina _ Boletín mensual. Urria 2019_Octubre 2019

BERRIAK NOTICIAS

San Faustoei begira autodefentsa eta jai parekideak lantzeko tailerrak antolatatu dituzte

Mutilei zuzendua egongo da tailer horietako bat eta jai parekideak nola landu daitezkeen azalduko dute. 15 eta 26 urte bitarteko mutilei zuzenduta dago. Emakumeek autodefentsa feminista lantzeko ikastaroa izango dute eskura... [Informazio gehiago>>](#)

Clamor contra un congreso sobre el síndrome de alienación parental en la Universidad de Deusto

El SAP es un hipotético síndrome que consiste en manipular a los niños y niñas para ponerlos en contra de otro miembro de la familia, generalmente la madre contra el padre. Mujeres que Aman Demasiado y la asociación contra la violencia Gafas Moradas... [Más información>>](#)

Emakunde erakunde eta eragile sozialekin lanean ari da emakume eta neskatuen salerosketa eta sexu esplotazioaren prebentzioan

Mahai honetan koordinazio, sentsibilizazio eta prestakuntza ekimen ezberdinak bultzatu dira. 2018an, adibidez, eremu ezberdinetako 233 profesionalen prestakuntza berezia jaso dute gaiaren inguruan. Honekin batera, mahaiaren helburuen artean... [Más información>>](#)

Durango decreta el «estado de emergencia» y se tiñe de violeta contra la violencia machista

Durango se tiñó ayer de luces violetas contra la violencia machista tras un trágico verano en el que, tan solo durante las fiestas de las capitales de Euzkai Herria, se han registrado 25 denuncias por abusos sexuales. «¿Es normal que durante el mes de julio haya sido asesinada una mujer cada dos días?... [Más información>>](#)

Helburua beteta

Hilero bidaltzen zaie Koordinazio Teknikoko Mahaiko (KTM) kideei indarkeria matxistari lotutako intereseko **albisteak eta ekitaldiak** biltzen dituen **buletina**: gaiarekin lotutako albisteak, tokiko albisteak eta udalerriaz gairako albiste interesgarri batzuk; EAEren esparruarekin lotutako jardunaldiak eta ekitaldiak; protokoloan parte hartzen duten udalerrietan gaiari buruz egiten diren ekitaldiak. Alderdi hori udal bakoitzeko berdintasun-teknikariak ematen duten informazioari esker sortzen da.

Urteko plangintza diseinatzea eta abian den urtean egindako lana ebaluatzea. *Urteko memoria*

+ Plangintza dokumentua egitea

Urtearen amaieran **urteko memoria** egiten da, eta Koordinazio Teknikoko Batzordeak berrikusten du. Ondoren, sinatu duten erakundeei aurkezten zaie. Egindako jarduketak, Koordinazio Teknikoko Batzordean hartutako erabakiak eta proposamenak jasotzen dira bertan, eta urtean zehar jasotako datu kuantitatiboak erregistratzen dira, indarkeriaren inpaktua ezagutu ahal izateko.

Hurrengo urterako **plangintza** ere egiten da, esperientzian eta prozesuan hautemandako beharretan oinarrituta. *Ad hoc* plangintza izaten da, KTMrekin partekatzen da eta KPMn aurkezten da. Dokumentuak 2023an jorratzeko helburu eta ekintza sorta bat biltzen du, Koordinazio Orokorreko Mahaiaren barne-hausnarketatik eta aurreko urteko memorian identifikatutako erronketatik abiatuta.

Gainera, dauden jarraipen-adierazleen datuak biltzen dira, parte hartzen duten erakunde eta jarduerak eremu guztiei ebaluazio koordinatua eta etengabea egiteko aukera emateko, baterako jarduerak planteatutako helburuetara etengabe egokitu ahal izateko.

Helburua beteta

Protokolotik kanpoko eragileekin izandako bileretan **protokoloa hedatzea**.

Udalerrietako berdintasun-teknikariak arduratzen dira triptikoa hedatzeaz.

AURTEN LANDU DIREN HELBURU ETA EKINTZA ESPEZIFIKOAK				
HELBURUAK	EKINTZAK	ERAGILEAK	DOKUMENTAZIO A/ ERATORRITAKO PRODUKTUAK	Protokoloko zer neurri erantzuten dion
8. Harremanak indartzea protokoloan parte hartzen ez duten eragile garrantzitsuekin. Adierazlea: Harremana sortzeko e-mailak	- Bilera mugimendu feministako kideekin. - Bilera Andragunearekin - Harremana Berritzegunearekin eta Durangoko ofizioko epailearekin	Berdintasuneko teknikariak. Idazkaritza Teknikoa. Kanpoko eragileak.	Aktak	<i>B2.8 Hezkuntzarekin erakundeko koordinazioa hobetzea. B3.2. Gizarte zibileko erakundeekin lankidetzan aritzeko bideak ezartzea, indarkeria jasaten aritu daitezkeen edo ari diren emakumeekin prebentzio- eta hautemate-lanak egiteko eta haiei lagun egiteko.</i>
9. Indarkeria jasan duten emakumeekin lan egiten duten profesionalentzako erabilgarriak izan daitezkeen inguruko baliabideak ezagutaraztea.	- Baliabideren baten aurkezpena.	Idazkaritza Teknikoa. KTM.	Aktak, mezu elektronikoak.	<i>C1.1. Indarkeria matxistaren inguruko ezagutza sustatzea.</i>
10. Hautemateko prozesua lantzea eta sistematizatzea	- Inplikaturako eragileekin lantzea hautemateak eta sistematizatzeak duen garrantzia.	Idazkaritza Teknikoa. KTM.	-	<i>B2.1 Erakunde arteko koordinazioa hobetzea.</i>

Egindako ekintzen xehetasunak:

Protokoloan parte hartzen ez duten eragile garrantzitsuekin harremanak indartzea:

aldian behingo informazioa + eragile berrien identifikazioa + komunikabideekiko harremana + Durangoko Epaitegiarekiko harremana

Protokolo honen arabera, ezinbestekoa da lankidetzaharremanak ezartzea eta sendotzea indarkeria matxistaren biktimek indarkeriarik gabeko bizitza-proiektuak garatu ahal izan ditzaten laguntzen duten beste eremu edo sistema publiko edo pribatu batzuetako eragileekin. 2023an, beharrezkotzat jo da **Lanbiderekiko** harremana indartzea.

Durungaldeko II: protokoloaren aurkezpena egin da eta ikuspegi orokorra jorratu da; hasieratik gaur egunera arte, hainbat koordinazio-mahaitan egindako lana zehaztuz. Beste eragile garrantzitsu batzuekin ezarritako harremanez eta askotariko ekimenez gain, finkatutako helburuak eta ekintzak zein urtean zehar egindako ekintza espezifikoak nabarmendu dira, esaterako, prozesuen mapa sortzea eta urteko prestakuntza egitea.

Halaber, Lanbidek emakumeei dagokienez duen jarduera aurkeztu zen, eta dirulaguntzetara sartu ahal izateko genero-indarkeriaren biktima izaera egiaztatu beharraren garrantzia nabarmendu zen.

Modu positiboan baloratzen da Protokoloaren Mahai Orokorrak harekin bilera bat egin ahal izatea, protokoloaren gaineko xehetasun gehiago emateko.

Hainbat neurri ezarri ziren etorkizuneko lankidetzaharretarako; besteak beste, posta elektronikoko bidezko komunikazioa mantentzea, koordinaziorako bigarren bilera bat programatzea, Lanbideren lanari buruzko informazioa protokoloaren mahai teknikoarekin partekatze proposamena, Lanbide urteko prestakuntza teknikoetara gonbidatzea eta Lanbidek protokoloaren koordinazio-mahaiaren barruan izan dezakeen balizko rola ebaluatzea.

Bilera bat egin zuen koordinazio orokorreko mahiak **osasun-arloko hainbat eragileekin**, Koordinakunde Soziosanitarioekin, Matiena-Abadiñoko emaginarekin eta Osakidetzako Buru Osasuneko Zentroko gizarte-langilearekin. Osasunaren arloan indarkeria matxistaren kasuetan ematen den koordinazioaren eta jarduketaren gaineko aurrerapenei buruzko informazioa biltzea izan zen bileraren helburu nagusia. Kasu espezifikoetarako egitura, funtzionamendua eta jarraibideak ulertzea izan zen asmoa, arazo hori jorratzeko eratutako taldeen gaineko xehetasunetan sakonduz bereziki.

Gainera, Durungaldeko arretarako eta koordinaziorako protokoloaren funtzionamendua, inplikaturako eragileak eta koordinaziorako mekanismoak zehatz-mehatz partekatu ziren, beste alderdi esanguratsu batzuen artean. Helburua elkar-ezagutzarako oinarria ezartzea izan zen, bi erakundeen arteko lankidetzaharretarako eta sinergia sustatzeko.

Bileran zehar, partekatutako beharrak identifikatzeko eta lan-ildo komunak bilatzeko beharra nabarmendu zen, indarkeria matxistaren kasuetarako koordinazioa indartu eta erantzuna hobetu ahal izateko. Azken helburua Durungaldeko genero-indarkeriaren arretara-sarearen eta Osakidetzako osasun-sistemaren arteko lankidetzaharretarako eraginkorragoa ezartzea zen. Ikuspegi kolaboratzaile horrekin, baliabideak optimizatu eta kaltetutako pertsonei laguntza integralagoa eskaini nahi zaie.

Durangoko Emakumeen Etxearekiko harremana indartu egin da eta indarkeria matxistaren kasuak hautemateko egiten duen lana landu da, bereziki espazio horretan arreta eta laguntza eskaintzeaz arduratzen den berdintasuneko dinamizatzailearen bitartez. Egoera eta errealitate

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

horiek ikusarazte aldera, datu horiek gure jarraipen-tresnaren barruan biltzeko eta erregistratzeko ahalegin gehigarria egiteko erabakia hartu dugu. Horrek aukera emango du egoeraren ikuspegi osoagoa izateko, eta kaltetutako emakumeei babesa emateko eta aurre egiteko beharrezko ekintzak ezartzeko.

Horrez gain, Emakumeen Etxeko dinamizatzaileak Koordinaziorako Mahaietan parte-hartze aktiboagoa izatea proposatu da. Emakumeekin egindako zuzeneko lanean duen hurbiltasuna eta esperientzia direla eta, ekarpen baliotsua egin dezake erabakiak hartzeko espazio horietan, protokoloarekin zerikusia duten eztabaidetan eta erabakietan ikuspegi zabalagoa eta aberasgarria eskainiz.

Aldiz, ez da lortu bilerarik egitea Berritzegunerekin eta Durangoko ofizioko epailearekin harremanak izateko. Ekintza hori egiteke geratuko da 2024ko plangintzarako.

Helburua erdi beteta

Indarkeria jasan duten emakumeekin lan egiten duten profesionalentzako erabilgarriak izan daitezkeen inguruko baliabideak ezagutaraztea. Mahaietan hausnarketa interesgarri batzuk sortzea, gaurkotasun-gaiekin lotuta

Lanbiderekin izandako bileraren ondoren, mahai teknikoak sakonago jorratu zuen **emakume batek LANBIDEn egiten duen ibilbidea**. Gune honetan, protokolo barneko koordinazioaren hobekuntza landu da barnetik, batez ere emakumeei arreta eskaintzea sendotze aldera. Ibilbidea mahaiari azaltzeko orduan, zalantzak, gogoetak eta protokoloa aberasten duten hobekuntza-proposamenak partekatu dira.

Halaber, **Bizkaiko Foru Aldundiko baliabide batzuetan erredua aldatzearen gainean hausnartu da, hala nola ESNATU baliabidearen (Arreta Psikologikoko Programa) egungo funtzionamenduan**.

Gogoeta egin da Erakundeen Arteko III. Hitzarmenaren ondorioz datozen urteetarako espero diren baliabideetako aldaketa handien gainean. Aldaketa horien artean nabarmentzekoa da emakumeen aurkako indarkeria matxistaren ondorioz eraildako biktimen seme-alabei bideratutako zurztasun-prestazioa, baita gizarte-zerbitzuetan arriskua baloratzeko tresna bat gehitu izana ere, besteak beste.

Mahai bakoitzerako koordinaziorako edo berariazko prestakuntzarako topaguneetatik harago, bidezkoa da indarkeria matxistaren arloko **berrikuntzei** buruzko informazioa izatea. Idazkaritza teknikoak aldizka eman du informazioa protokoloari, arau-berrikuntzei, terminologikoei edo testuinguru-aldaketei buruzko jardunaldi interesgarriei buruz.

Urte horretan zehar, koordinaziorako espazio segurua eta errespetuzkoa sortzeko helburua ezarri genien, **parte hartzeko dekalogo baten bidez**. Batez ere, gure ahultasunekin, nahasteekin, akatsekin eta hobetzeko aukerekin lotutako irtenbideak partekatze, gogoeta egiteko eta jorratzeko. Norbanakoen zein erakundeen arteko koordinazio proaktiboa eta motibatzailea ezartzeko funtsezko oinarriak finkatu genituen, errespetu aktiboa, funtzioen aitortza eta ardura eta irtenbideak aurkitzeko soilik informazio erabilgarria ematea lehenetsiz.

Testuinguru horretan, entzumen aktiboa sustatu genuen, balio-iritzia eta pertsonalizazioa ekidinez, betiere datuen babesa bermatuz. Arreta ekarpena egin dezakegun horretan jartzeko konpromisoa indartu dugu, gure arteko desberdintasunetan zentratu beharrean.

Helburua beteta

10. Hautemateko prozesua lantzea eta sistematizatzea

Apirilaren 4an, Koordinazio Orokorreko Mahaiak gogoeta-saio bat egin zuen protokoloaren norabidearen ildoari eta eragileen mapari buruz. Eragile esanguratsuak identifikatzearen garrantzia nabarmenduz, hurrengo urterako plangintzan mapa bat osatzea eta harremanak ezartzea adostu zen. Hainbat eragile mota identifikatu ziren, besteak beste, mugimendu feminista, hezkuntza eta programa komunitarioak, hainbat alderdi jorratzen baitituzte, besteak beste; zaintza, ahalduntzea, lan-orientazioa, emakumeentzako babesak, alfabetizazioa, Abadiño sex eta immigrazio-zerbitzua.

Saioan zehar, hainbat alderdi sakondu ziren, tartean:

- **Hezkuntzarekiko elkarlana:** Hezkuntzako edo ikastetxeetako arduradunei zuzendutako saioak antolatzea proposatu zen, esaterako, "Emakumeen aurkako indarkeria matxista eta hezkuntzaren rola". Legezko akordioei eta gai esanguratsuei buruzko gogoeta egitea izango litzateke helburua, baita protokoloa ezagutaraztea ere.
- **Programa eta zerbitzuekiko elkarlana:** Programa eta zerbitzuen indarkeria hautemateko saio bateratuak egiteko ideia planteatu zen, protokoloaren eta bere garrantziaren berri emanez eta zabaltzeko irizpideak jasotzen dituen dokumentua sortuz.
- **Zaindu:** mankomunitateko adineko emakumeei zuzendutako prebentzio-programarekin koordinatzeko aukera sortu zen, lankidetzan aritzeko programa interesgarria zela ondorioztatu baitzen.
- **Durangoko Immigrazio Saila:** Sail horrekiko harremana indartzearen garrantzia nabarmendu zen, koordinazioan eta lankidetzan duen garrantziarengatik.

Gainera, gogoeta egin zen Berdintasun Legean eta Erakundeen Arteko III. Hitzarmenean egindako aldaketen ondorioz sortuko diren baliabide berriei buruz. Harremanak ezartzeko eta baliabide horiei buruz informatzeko beharra nabarmendu zen. Durangoren kasuan zehazki, indarkeria jorratzeko baliabide espezifikoak sortzea aurreikusten da, eta indarkeria matxistaren arloan prestakuntza eta trebakuntza duen pertsona bat izango du. Gogoeta horren bitartez ondorioztatu zen baliabide berri hori datorren urterako kontuan izan beharreko eragile adierazgarria dela.

Hala ere, beharrezkoa da kasuak hautemateko lanean jarraitzea; izan ere, 2023an, tokiko mahaietan kasuak hautemateko egindako urratsak hasiberriak dira. Arlo horrek ezinbestekoa izaten jarraitzen du, eta horretan jardun eta hobetu behar dugu.

Helburua erdi beteta

4. PROTOKOLOAREN HARIRA 2022AN ARTATUTAKO EMAKUMEAK

Hurrengo atalean aurkeztuko ditugu indarkeriaren biktima izan, eta 2023an Protokoloari atxikitako udalerrietako (Abadiño, Berriz, Durango, Elorrio) baliabideetan artatu dituzten emakumeen kopuruari buruzko datuak.

Euskadin, **Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzearen aldeko lege** berriak ikerketa handitzeko eta datuen bilketa, komunikazioa eta zabalpena hobetzeko beharra jasotzen du. Jarduera horiek guztiak datu pertsonalen babesari buruzko legediaren xedapenetara eta Europako eta nazioarteko organismoek arlo horretan ezarritako irizpideetara egokitu behar dira. Tratamenduaren konfidentzialtasuna ezinbesteko baldintza da kasu guztietan eta jarraitu beharreko printzipiorik garrantzitsuen izaten jarraitzen du.

Aurretik aipatu dugun moduan, udalerrien errealitatea behar bezala dokumentatzeko datuak biltzeko eta informazioa sistematizatzeko beharrari erantzuteko, eta eskaintzen diren baliabideen eraginkortasuna eta irismena ebaluatu ahal izateko, baita arlo honetako politikak eta jarduketak diseinatzeko ere, 2023an, urratsak egin dira datuak bildu eta sistematizatzeko partekatutako tresnak hobetzeko.

Indarkeriaren aldaketa kontzeptualarekin batera, kuantifikazioa ere aldatu da. Protokoloan informazioa sistematizatzeko ariketa bat egiten ari dira, indarkeria kuantifikatzeko eta instituzioetatik egiten den prebentzioa eta arreta hobetzen laguntzeko ereduak irudikatzen.

Alabaina, indarkeria matxista kuantifikatzea zaila da, besteak beste, jartzen diren salaketak kasu guztien zati txiki bat baino ez direlako; maiz emakumeak ez direlako kontziente jasaten ari diren indarkeriaz; edo ez dagoelako adostasunik datuak biltzeko adierazleen eta irizpideen gainean, ondoren estatistika modu fidagarrian egin ahal izateko.

Horrez gain, tokiko mahaiek aukera ematen dute kasu zehatzetan sakontzeko eta artatutako kasu zehatz guztietara hurbiltzeko (360ºko ikuspegia); izan ere, sistemaren baliabideek **artatutako** kasu guztiak (Mahai Teknikoaren kasuak biltzeko Excelean bitartez biltzen dira), zein **hauteman** arren artatu gabe dauden kasuak (ez direlako sistemaren baliabideetan sartzen, "arretaren linboan" dauden kasuak direlako, etab.) edo **susmoa** pizten duten kasuak (gehiago aztertzeke prozesuan) kuantifikatzen dira.

Hori guztia, erakundeetara hurbildu ez diren emakumeen, salaketa aurkeztu ez duten emakumeen edo indarkeriari beste bide batzuetatik (familia, emakumeen elkarteak, ahalduntze-eskolak...) aurre egiten dieten emakumeen errealitatera hurbiltzen jarraitzeko.

Jarraian, 2023ko datuak eskainiko ditugu hainbat aldagairen arabera; adibidez, emakumeek jasandako indarkeria mota, adina, jatorria eta babes-neurriak izatea edo ez. Kasu bakoitzean, gainera, dagokien udalerriaren arabera ere bereizi ditugu datuak.

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

2023an bildutako datuen arabera, **guztira 84 emakume artatu dira lau udalerrietan**, 2022an erregistratutakoak baino 3 emakume gehiago (81 emakume). Kasuen erdia baino gehiago (43) Durangon erregistratu ziren, % 32,1 Elorrian eta % 8,3 Abadiñon eta Berrizen.

Udalerria	Abs.	%
ABADIÑO	7	8,3%
BERRIZ	7	8,3%
DURANGO	43	51,2%
ELORRIO	27	32,1%
Guztira	84	100,0%

Hiruhilekoaren arabera, hirugarren hiruhilekoan erregistratu ziren gehien (27 emakume).

T1	T2	T3	T4
11	21	27	25
GUZTIRA: 84			

ABADIÑO				BERRIZ				DURANGO				ELORRIO			
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
0	4	2	1	1	1	1	4	6	10	12	15	4	6	12	5
GUZTIRA: 7				GUZTIRA: 7				GUZTIRA: 43				GUZTIRA: 27			

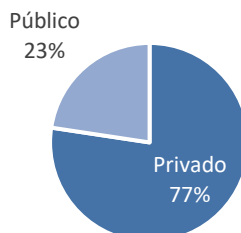
Indarkeria-motari dagokionez, aipatu behar da eraso gehienak (% 73,81) "genero-indarkeria" ren barruan tipifikatu zirela. Gainera, artatutako kasuen % 15,48 "familia barruko indarkeriaren" arabera sailkatu dira, eta bederatzi kasu "sexu-indarkeria" gisa erregistratu dira 2022an (% 10,70).

2023AN ARRETA JASOTAKO EMAKUMEAK, INDARKERIA MOTAREN ARABERA ETA UDALERRIKA.

ABSOLUTUAK ETA %.

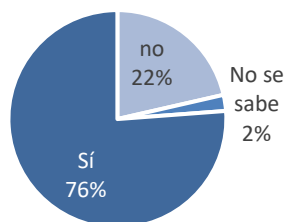
		Genero indarkeria	Indarkeria Intrafamiliarra	Sexu Indarkeria	GUZTIRA
ABADIÑO	Abs.	6	1	0	7
	%	85,71%	14,29%	0,00%	100%
BERRIZ	Abs.	6	0	1	7
	%	85,71%	0,00%	14,29%	100%
DURANGO	Abs.	34	5	4	43
	%	79,07%	11,63%	9,30%	100%
ELORRIO	Abs.	16	7	4	27
	%	59,26%	25,93%	14,81%	100%
GUZTIRA	Abs.	62	13	9	84
	%	73,81%	15,48%	10,71%	100%

Erregistratutako emakumeen aurkako indarkeria matxistaren gertakarien % 77 eremu pribatuan gertatu dira

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

Onespén-agiriari dagokionez, lau emakumetik hiruk baimena eman dute 2023an.

Erasotzailearekiko harremanari dagokionez, kasuen % 77,50etan erasotzailea bikotekidea edo bikotekide ohia izan da, kasuen % 16,25etan senide bat, kasuen % 7,50etan pertsona arrotz bat eta % 2,5etan ezagun bat.

EMAKUMEEN BANAKETA ERASOTZAILEREKIKO HARREMANAREN ARABERA. ABSOLUTUAK ETA %

		EZEZAGUNA	EZAGUNA	FAMILIAKOA	BIKOTEKIDEA/BIKOT EKIDE OHIA	GUZTIRA
ABADIÑO	Abs.	0	0	1	6	7
	%	0,00%	0,00%	5,56%	33,33%	100,00%
BERRIZ	Abs.	0	0	0	6	6
	%	0,00%	0,00%	0,00%	120,00%	100,00%
DURANGO	Abs.	4	0	5	34	43
	%	8,16%	0,00%	10,20%	69,39%	100,00%
ELORRIO	Abs.	2	2	7	16	27
	%	25,00%	25,00%	87,50%	200,00%	100,00%
GUZTIRA	Abs.	6	2	13	62	83
	%	7,50%	2,50%	16,25%	77,50%	100,00%

Oharra: Ez da informazioa jaso kasu batean.

Adinaren arabera, artatutako emakumeen erdiak, gutxi gorabehera, 31 eta 50 urte bitartean ditu (% 47,56), eta, ondoren, 21-30 urte artean (% 25,61). Datuei erreparatuz gero, ikus daiteke 30 urtetik beherakoak artatutako emakume guztien % 40,24 direla, eta % 13,41 16 urtetik beherakoak. Emakume zaharrenak, 50 urtetik gorakoak, guztizkoaren % 12,20 dira.

2023AN ARRETA JASOTAKO EMAKUMEAK ADINAREN ARABERA ETA UDALERRIKA ABSOLUTUAK ETA %.

		< 16 urte	16-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	>65 urte	GUZTIRA
ABADIÑO	Abs.	0	0	5	0	2	0	0	7
	%	0,00%	0,00%	71,43%	0,00%	28,57%	0,00%	0,00%	100,00%
BERRIZ	Abs.	0	0	2	1	3	1	0	7
	%	0,00%	0,00%	28,57%	14,29%	42,86%	14,29%	0,00%	100,00%
DURANGO	Abs.	5	1	10	14	7	3	1	41
	%	12,20%	2,44%	24,39%	34,15%	17,07%	7,32%	2,44%	100,00%
ELORRIO	Abs.	6	0	4	7	5	2	3	27
	%	22,22%	0,00%	14,81%	25,93%	18,52%	7,41%	11,11%	100,00%
GUZTIRA	Abs.	11	1	21	22	17	6	4	82
	%	13,41%	1,22%	25,61%	26,83%	20,73%	7,32%	4,88%	100,00%

Oharra: Ez da informazioa jaso bi kasutan.

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

Erasotzaileen adinari dagokionez, gehienak 31-40 urte artekoak dira (% 33,3), eta 41 eta 50 urte artekoak dira (% 20,2). Beraz, erasotzaileen % 53,6k 31 eta 50 urte bitartean ditu. Nabarmentzekoa da, halaber, 30 urtetik beherako erasotzaileen ehunekoa (% 18,8). 51 urtetik gorako erasotzaileak guztizkoaren % 27,5 dira.

ERASOTZAILEAK ADINAREN ETA UDALERRIAREN ARABERA 2023AN. ABSOLUTUAK ETA %.

		< 16 urte	16-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	>65 urte	GUZTIRA
ABADIÑO	Abs.	0	0	0	3	2	1	0	6
	%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	33,33%	16,67%	0,00%	100,00%
BERRIZ	Abs.	0	0	3	1	2	1	0	7
	%	0,00%	0,00%	42,86%	14,29%	28,57%	14,29%	0,00%	100,00%
DURANGO	Abs.	0	1	6	15	4	6	2	34
	%	0,00%	2,94%	17,65%	44,12%	11,76%	17,65%	5,88%	100,00%
ELORRIO	Abs.	0	0	3	4	6	5	4	22
	%	0,00%	0,00%	13,64%	18,18%	27,27%	22,73%	18,18%	100,00%
GUZTIRA	Abs.	0	1	12	23	14	13	6	69
	%	0,00%	1,45%	17,39%	33,33%	20,29%	18,84%	8,70%	100,00%

Oharra: Ez da informazioa jaso bi kasutan.

Artatutako emakumeen jatorriaren arabera, % 37,33 protokoloko udalerriren batetik dator (Abadiño, Berriz, Durango edo Elorrio), eta % 9,33 probintziatik. EAEtik kanpo jatorria duten artatutako emakumeen kopurua % 46,67 da, eta gehienak EBtik kanpoko herrialdeetakoak dira (% 32,00).

BIKTIMA DIREN EMAKUMEAK EMAKUMEEN JATORRIAREN ETA UDALERRIAREN ARABERA. ABSOLUTUAK ETA %.

		Udalerria	Probintzia	Autonomia- erkidegoa	Herrialdea	EB	EBz kanpo	Guztira
ABADIÑO	Abs.	3	1	1	0	0	2	7
	%	42,86%	14,29%	14,29%	0,00%	0,00%	28,57%	100,00%
BERRIZ	Abs.	1	1	0	0	2	2	6
	%	16,67%	16,67%	0,00%	0,00%	33,33%	33,33%	100,00%
DURANGO	Abs.	15	5	1	2	1	12	36
	%	41,67%	13,89%	2,78%	5,56%	2,78%	33,33%	100,00%
ELORRIO	Abs.	9	0	3	1	5	8	26
	%	34,62%	0,00%	11,54%	3,85%	19,23%	30,77%	100,00%
GUZTIRA	Abs.	28	7	5	3	8	24	75
	%	37,33%	9,33%	6,67%	4,00%	10,67%	32,00%	100,00%

Oharra: Ez da informazioa jaso bederatzi kasutan.

Erasotzaileen kasuan, % 30,30 protokoloa sinatu duten udalerrietako batetik dator, eta % 18,18 probintziatik. Hala, EAEko % 51,52 da. Erasotzaileen % 48,48 atzerritarrak dira, gehienak EBtik kanpoko herrialdeetakoak.

ERASOTZAILEAK JATORRIAREN ETA UDALERRIAREN ARABERA ABSOLUTUAK ETA %.

		Udalerria	Probintzia	Autonomia- erkidegoa	Herrialdea	EB	EBz kanpo	Guztira
ABADIÑO	Abs.	3	2	0	0	0	1	6
	%	50,00%	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	100,00%
BERRIZ	Abs.	0	2	0	0	2	3	7
	%	0,00%	28,57%	0,00%	0,00%	28,57%	42,86%	100,00%
DURANGO	Abs.	11	8	1	2	0	12	34
	%	32,35%	23,53%	2,94%	5,88%	0,00%	35,29%	100,00%

Durangaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

ELORRIO	Abs.	6	0	1	4	0	8	19
	%	31,58%	0,00%	5,26%	21,05%	0,00%	42,11%	100,00%
GUZTIRA	Abs.	20	12	2	6	2	24	66
	%	30,30%	18,18%	3,03%	9,09%	3,03%	36,36%	100,00%

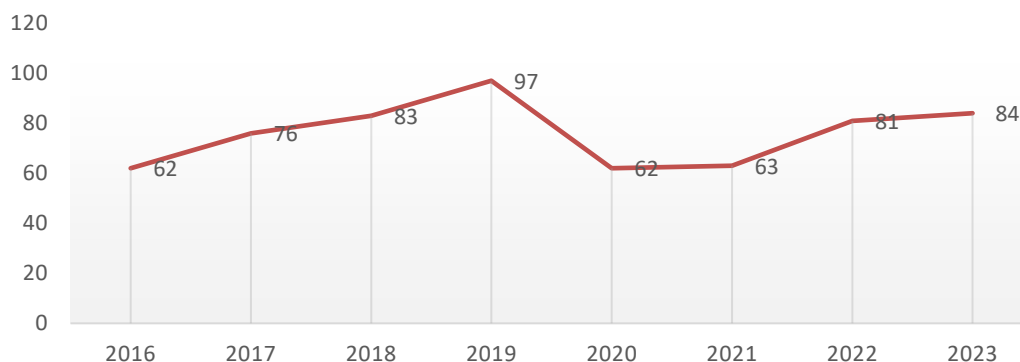
Azkenik, azken urteetan izandako arau-aldaketekin bat etorritik, garrantzitsua da emakumeen aurkako indarkeria gertatzen den etxeetan bizi diren seme-alaben datu-bilketa lantzea. Datuak erregistratzeko egungo sistemak, oraingoz, ez du ahalbidetzen indarkeria horren eraginpean dauden seme-alaben kopuruari buruzko zifra garbirik lortzea; hala ere, 2022az geroztik, hori zuzentzeko ekintzak abiarazi dira, eta adingabeen kopurua zenbatzen hasi dira.

2023an, 39 adingabe erregistratu dira, eta emakume horien kargura dauden 4 pertsona emakumeak indarkeria matxista jasaten ari diren etxeetan biziko lirateke.

Horrenbestez, 2023an 127 emakume, seme-alaba eta ardurapeko beste pertsona batzuk artatu dira udalerrri horietan indarkeria matxistagatik..

2016 eta 2023 artean arreta emandako emakumeen datuen bilakaera

Erakunde horietan artatutako emakumeen kopuruaren bilakaerari erreparatuta, 2020an eta 2021ean izandako beherakadaren ondoren nabarmentzen da, azken urteetako goranzko dinamika hautsiz, 2022an eta 2023an COVID-19aren pandemiaren aurreko joerari heldu zaio berriro.

Udalerrien arabera, Elorriok izan du kasu hazkunderik handiena 2022an, eta orain arteko kopururik handiena jaso da udalerrian. Oro har, tokiko mahaien hausnarketa da udalerrian indarkeria ez dela areagotu, baizik eta gehiago detektatzen dela eta, batez ere, indarkeria-mota desberdinak detektatzen direla.

ARRETA EMANDAKO EMAKUMEEN KOPURUAREN BILAKAERA UDALERRIEN ARABERA ABSOLUTUAK. 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ABADIÑO	10	8	10	12	9	11	18	7
BERRIZ	4	9	13	8	9	5	5	7
DURANGO	41	53	51	65	37	44	50	43
ELORRIO	7	6	9	12	7	3	8	27
GUZTIRA	62	76	83	97	62	63	81	84

Datuek erakusten dute, batez ere, sexu-indarkeria areagotu egin dela. Artatutako emakume gehienak indarkeria-mota horretan biltzen dira.

ARRETA EMANDAKO EMAKUMEEN KOPURUAREN BILAKAERA UDALERRIEN ARABERA ABSOLUTUAK. 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Indarkeria Intrafamiliarra	7	17	6	30	9	4	17	13
Género Indarkeria	49	51	71	61	53	49	58	62
Indarkeria sexuala	7	6	5	1	0	3	4	9
GUZTIRA	63	74	82	92	62	59	80	84

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

Nabarmendu behar da indarkeria-moten sailkapen berria dutenez, aurreko urteekin konparazioa ez dela berdina. Sailkapen berrian, indarkeria sexista bereizita dago familia barruko indarkerian eta indarkeria sexistan, eranskinean ikusiko dugun bezala.

Azken urtean, nabarmentzekoa da 31-50 urtekoen artean artatutako emakumeen kopuruak gora egin duela, eta 16 urtetik beherakoen artean, berriz, gora.

ARRETA EMANDAKO EMAKUMEAK, ADINAREN ARABERA 2016-2023. ABSOLUTUAK ETA %.

		< 16 urte	16-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	>65 urte	Guztira
2023	Abs.	11	1	21	22	17	6	4	82
	%	13,4	1,2	25,6	26,8	20,7	7,3	4,9	100
2022	Abs.	2	4	15	25	21	7	5	79
	%	2,5	5,1	19,0	31,7	26,6	8,9	6,3	100,0
2021	Abs.	8	2	9	18	14	5	3	59
	%	13,6	3,4	15,3	30,5	23,7	8,5	5,1	100,
2020	Abs.	2	4	12	18	13	10	0	59
	%	3,4	6,8	20,4	30,5	22%	16,9	0	100
2019	Abs.	5	12	20	26	20	8	4	95
	%	5,3	12,6	21,1	27,4	21,1	8,4	4,2	100
2018	Abs.	4	9	23	24	15	8	0	83
	%	4,8	10,8	27,7	28,9	18,1	9,6	0	100
2017	Abs.	8	6	15	22	15	4	4	74
	%	10,8	8,1	20,3	29,7	20,3	5,4	5,4	100
2016	Abs.	4	5	17	15	16	5	1	63
	%	6,3	7,9	27	23,8	25,4	7,9	1,6	100

Oharra: ez dira sartzen informazioa ezagutzen ez den kasuak

Erasotzaileen kasuan, gorakada nabari da, 2022ko datuekin alderatuta, erasotzaile adingabeen eta 30 urtetik beherakoen artean.

GIZONEZKO ERASOTZAILEAK ADINAREN ARABERA 2016-2023. ABSOLUTUAK ETA %

		< 16 urte	16-20 urte	21-30 urte	31-40 urte	41-50 urte	51-64 urte	>65 urte	GUZTIRA
2023	Abs.	1	6	21	12	16	9	7	72
	%	1,4	8,3	29,2	16,7	22,2	12,5	9,72	100,0
2022	Abs.	2	4	15	25	21	7	5	79
	%	2,5	5,1	18,9	31,7	26,6	8,9	6,3	100
2020	Abs.	0	6	10	14	21	5	0	56
	%	0	10,7	17,9	25,0	37,5	8,9	0,0	100
2019	Abs.	3	10	13	30	19	8	3	86
	%	3,4	11,6	15,1	34,9	22,0	9,3	3,5	100
2018	Abs.	1	9	19	25	23	2	0	79
	%	1,3	11,4	24,1	31,6	29,1	2,5	0	100
2017	Abs.	1	7	12	28	15	6	2	71
	%	1,4	9,9	16,9	39,4	21,1	8,5	2,8	100
2016	Abs.	2	3	15	15	18	6	1	60
	%	3,3	5	25	25	30	10	1,7	100

Oharra: ez dira sartzen informazioa ezagutzen ez den kasuak

Durungaldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa

Jatorriari dagokionez, nabarmentzekoa da protokoloa sinatu duten udalerrietatik etorritako emakumeen kasuan izandako gorakada, bederatzi kasu gehiago zenbatu baitira 2022ko datuekin alderatuta. EBtik kanpoko herrialdeetatik etorritako emakumeak gehiengoa dira oraindik ere.

MUJERES VICTIMAS SEGÚN PROCEDENCIA DE LAS MUJERES Y MUNICIPIO 2016-2023. ABSOLUTOS Y %.

		Udalerria	Probintzia	Autonomia- erkidegoa	Herrialdea	EB	EBz kanpo	Guztira
2023	Abs.	28	7	5	3	8	24	75
	%	37,3	9,3	6,7	4,0	10,7	32,0	100,0
2022	Abs.	22	12	3	8	9	27	81
	%	27,2	14,8	3,7	9,9	11,1	33,3	100,0
2021	Abs.	13	16	1	5	3	22	60
	%	21,7	26,8	1,67	8,3	5,0	36,7	100,
2020	Abs.	10	14	1	5	2	29	61
	%	16,4	23	1,60	8,20	3,3	47,5	100
2019	Abs.	27	18	5	5	8	33	96
	%	28,1	18,8	5,21	5,2	8,3	34,4	100
2018	Abs.	21	19	0	5	4	34	83
	%	25,3	22,9	0	6	4,8	41	100
2017	Abs.	28	12	3	1	7	24	75
	%	37,3	16,0	4,0	1,3	9,3	32	100
2016	Abs.	31	7	1	4	7	13	63
	%	49,2	11,1	1,6	6,3	11,1	20,6	100

Oharra: ez dira sartzen informazioa ezagutzen ez den kasuak

Gizonen kasuan, gorakada ikusten da udalerrietako eta probintziako gizonen kasuan, EAEko erasotzaileen % 49,38 izanik.

GIZONEZKOAK HAIEN JATORRIAREN ARABERA 2016-2022. ABSOLUTUAK ETA %.

		Udalerria	Probintzia	Autonomia- erkidegoa	Herrialdea	EB	EBz kanpo	Guztira
2023	Abs.	20	12	2	6	2	24	66
	%	30,3	18,2	3,0	9,1	3,0	36,4	100,0
2022	Abs.	19	18	3	7	9	25	81
	%	23,5	22,2	3,7	8,6	11,1	30,7	100,0
2021	Abs.	10	13	3	3	3	27	59
	%	16,7	21,7	5,0	5,0	5,0	45,0	100,0
2020	Abs.	7	11	4	6	5	25	58
	%	12,1	19,0	6,9	10,3	8,6	43,1	100,0
2019	Abs.	17	21	1	8	8	31	86
	%	19,77	24,42	1,16	9,3	9,3	36,1	100
2018	Abs.	11	32	2	5	4	24	78
	%	14,1	41	2,6	6,4	5,1	30,8	100
2017	Abs.	19	11	9	3	4	26	72
	%	26,4	15,3	12,5	4,2	5,6	36,1	100
2016	Abs.	15	17	7	4	3	13	59
	%	25,4	28,8	11,9	6,8	5,1	22	100

Oharra: ez dira sartzen informazioa ezagutzen ez den kasuak

5. 2023AN IDENTIFIKATUTAKO AURRERAPENAK, LORPENAK, ZAILTASUNAK ETA ERRONKAK

Aurrerapenak eta lorpenak	- Koordinazio Teknikorako Mahaiak haren errutinarekin jarraitu du eta indartsu dago urteko koordinazio-guneetan, zailtasunak eta lan-kargak gorabehera. - OSI Barrualderekin harremana egin dugu bere barne-antolaketa ezagutzeko eta indarkeriaren arduradunek duten rola zein den jakiteko, eta, hala, etorkizunean lankidetzan aritzeko balizko aukerak aztertzeke. - Harremana berreskuratu da Lanbiderekin eta etorkizunean lankidetzan aritzeko oinarriak finkatu dira. - Protokoloaren esparruan sartzen ez diren indarkeria matxista batzuei edo esparru horretan sartu arren daturik erregistratu ez eta arretarik eskaintzen ez zaien indarkeriei buruzko datuak biltzeko aurrerapausoak egin dira. - Erakundeen arteko III. Hitzarmenaren aldaketarik esanguratsuenak eta horiek baliabide bakoitzean eta, zehazki, protokoloan dituzten eraginak landu dira Mahai Teknikoan. - Emakume batek hainbat baliabidetan, esaterako enpleguan, egin behar duen ibilbideari buruzko gogoeta egin da eta hori partekatu da. - Honako gai hauek sendotu dira: - memoriaren eta plangintzaren txostenak. - Durango eta Berrizeko tokiko mahaiak. - mahai teknikoarentzako interesekoak izan daitezkeen baliabideak identifikatzea eta aurkeztea. - Aldaketa politikoak izan arren, mahai politikoak prestakuntza-saioan hartu du parte eta lan-ildo horrekin jarraitzeko interesa adierazi du.
Zailtasunak	- Aldaketa asko izan dira Mahai Teknikoa osatzen duten langileetan, baita berdintasun-teknikarien artean ere. - Baliabide batzuek zailtasunak dituzte artatutako emakumeen gaineko kalitatezko datuak emateko. - Artatutako kasuen informazioa izateko aukera ematen duten tresnen egokitzapena. - Emakumeen aurkako indarkeria matxista mota guztiak jorratzeko etorkizuneko baliabideen gaineko ziurgabetasuna.
Erronka nagusiak	- Sexu-askatasunaren berme osorako 2022ko irailaren 6ko 10/2022 Lege Organikoa lantzea, baita datuen bilketarako ere. - Datu gehiago eta hobeak biltzen jarraitzea, horrela ahalbidetuko baita politiken eta estrategien formulazioa behar bezala dokumentatzea, indarkeria mota horri aurre egiteko neurriak ebaluatzea eta horien guztien ondorioak zehaztea. - Mugimendu feministarekiko harremana indartzea. - Erreparazio-ekintzak praktikan nola gauzatzen diren sakontzea. - Etorkizuneko baliabideekin eragileen mapa egitea. - Kasuak hautemateko lanean jarraitzea. - Protokoloa arau esparru berriari egokitzea. - Denboraren eta langile-aldaketen ondorioz eragileen inplikazio maila ahul ez dadin lortzea. - Osakidetzak artatutako emakumeen gaineko gero eta datu hobeak jaso ditzan saiatzeko.

Durangeldean emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko jarduera- eta koordinazio-lanetarako II. protokoloa